

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218200479
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2218200479.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcu: Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., IČO 31 351 026, so sídlom Grösslingova 77, Bratislava, zastúpená splnomocnencom: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, proti žalovanej: Bc. K. G., narodená XX.X.XXXX, bytom L. XXXX/XX, O. N. - S. G., o zaplatenie 5.302,83 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 19Csp/23/2018-111 zo dňa 13.12.2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanej sa nepriznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zamietol žalobu o zaplatenie 5.302,83 eur a 6,39 %-ného ročného úroku zo sumy 14.436,61 eur od 1.2.2018 do zaplatenia, výrokom II. stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil paušálnym odkazom na ust. § 497, § 503 ods. 3, § 506, § 565 Obchodného zákonníka, Čl. 8, § 132 ods. 1, § 150 ods. 1, § 290, § 294, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že podpísaním zmluvy došlo medzi žalobcom a žalovanou k uzatvoreniu úverovej zmluvy, ktorou sa žalobca zaviazal žalovanej poskytnúť úver v sume 16.596,96 eur a žalovaná sa zaviazala úver vrátiť spolu s úrokmi. Takto vymedzený predmet zmluvy potom zodpovedá definícii zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na záväzok poskytnúť úver uzatváral žalobca zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Žalovaná pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Keďže predmetná zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vzťah z nej vyplývajúci je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalovaná čerpala úver 16.596,96 eur a bola zároveň povinná tento úver vrátiť mesačnými splátkami vo výške 121,16 eur. Keďže splátky prestala platiť, dostala sa do omeškania a žalobca si napokon uplatnil právo dohodnuté na základe § 565 Občianskeho zákonníka v čl. V ods. 2 písm. b) zmluvy a úver zosplatnil, čím vzniklo žalobcovi právo žiadať od žalovanej vrátenie poskytnutej istiny naraz, ktorá v danom čase podľa žalobcu predstavovala 14.967,48 eur. Žalobca si ale žalobou uplatňuje pohľadávku vo výške 5.302,83 eur a úrok po zosplatnení úveru. V žalobe uviedol, že zvyšnú časť pohľadávky si uplatnil v upomínacom konaní. Žalobca síce v žalobe skutkovo vymedzil celkovú

sumu svojej pohľadávky 15.423,21 eur ako pozostávajúcu z istiny 14.436,61 eur, úroku za obdobie od 28.11.2014 do 31.1.2018 v sume 553,50 eur a úroku z omeškania za rovnaké obdobie v sume 433,10 eur, no nakoniec dodal, že si uplatňuje len pohľadávku vo výške 5.302,83 eur a príslušenstvo.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že vzhľadom na rôznorodú skladbu žalobcovej pohľadávky, nebolo možné jednoznačne ustáliť, o aký skutkový základ žalobca opiera len časť uplatňovanej pohľadávky a len časť jej príslušenstva, nebolo to možné vyvodiť prípadne ani z návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, pretože žalobca toto podanie k žalobe nepriložil. Súd prvej inštancie žalobcu vyzval, aby presne špecifikoval žalovanú sumu 5.302,83 eur tak, aby bolo možné prepočítať jej správnosť a aby uviedol presnú špecifikáciu, kedy a koľko celkom žalovaná uhradila a akým spôsobom sa vykonalo započítanie vykonaných úhrad. Žalobca vo vyjadrení z 19.3.2018 v podstate len zopakoval to, čo predniesol v žalobe a opomenul vysvetliť, z čoho presne pozostáva žalovaná suma. Nezrovnalosti v žalovanej sume sa nepodarilo odstrániť ani potom, čo súd prvej inštancie žalobcu vyzval na vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej, ktorá predložila listiny z upomínacieho konania, pretože žalobca na túto výzvu nijako nereagoval. Nepodarilo sa to ani na pojednávaní, na ktorom súd prvej inštancie žalobcu opätovne vyzval na špecifikáciu požadovaného nároku. Právny zástupca žalobcu síce predniesol určitú skladbu žalovanej sumy (istina 4.308,61 eur, úroky 553,50 eur od 28.11.2014 do 31.1.2018 a úroky z omeškania taktiež za toto obdobie v sume 433,10 eur), no táto suma v súčte nezodpovedala žalovanej sume. Ani z takto vymedzeného nároku nebolo možné určiť, aké sumy boli zahrnuté do istiny a či sa táto suma neprekryva so sumami, ktoré boli žalobcovi priznané platobným rozkazom, na základe ktorého sa už voči žalovanej vedie exekúcia. V žalobe, ani vo vyjadrení na základe výzvy súdu, žalobca nijakým spôsobom nevysvetlil, akú konkrétnu časť jeho pohľadávky pokrýva žalovaná suma. Žalobca teda žalobou uplatňovanú zvyšnú pohľadávku skutkovo riadne nepodložil, pretože vo vzťahu k tejto sume chýba tvrdenie (a tomu zodpovedajúce dôkazy), ktoré by vysvetľovalo jej skutkové pozadie. Vyššie uvedené závery sa pritom plne uplatnia aj na úrok po zosplatnení, pretože nebolo možné ustáliť, z čoho (a akých konkrétnych súm) pozostáva žalobcom tvrdená istina, ktorá sa podľa žalobcu úročí aj po zosplatnení úveru. Vo všeobecnosti však súd prvej inštancie považoval za vhodné predsa len dodať, že aj keby bol nárok na úroky po zosplatnení riadne vymedzený, nebolo by možné ho priznať. Nemožno súhlasiť s predpokladom žalobcu, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie. Obchodný zákonník síce obsahuje ustanovenie naznačujúce takéto chápanie úrokov - konkrétne § 503 Obchodného zákonníka, treba ale zdôrazniť, že ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka je ustanovením na prospech dlžníka a nemožno ho vykladať tak, ako to vyplýva zo žaloby. Úrok pritom predstavuje odmenu veriteľa za poskytnutie peňazí dlžníkovi, ktorý má v tomto prípade právo splácať dlh v splátkach. Druhá veta § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka jednoducho len spresňuje, že veriteľ má nárok na úroky do (predčasného) vrátenia peňažných prostriedkov. Využitím práva vyplývajúceho z § 565 Občianskeho zákonníka sa mení splatnosť dlhu tak, že dlžník stráca výhodu splátok a veriteľ môže požadovať okamžité zaplatenie celého dlhu naraz, čím sa situácia veriteľa zlepšuje. Správny je preto len záver, podľa ktorého po zosplatnení zostáva veriteľovi len právo na úrok z omeškania, ktorý upravuje § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, či § 369 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy bolo potrebné žalobu žalobcu zamietnuť v celom rozsahu.

5. Súd prvej inštancie úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže zo spisu nevyplýva, že by jej v konaní nejaké trovy vznikli.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu, že žalobca údajne nepreukázal uplatnený nárok na zaplatenie istiny úverových pohľadávok s príslušenstvom. Podotkol, že žalovaná v priebehu konania pohľadávku žalobcu nespochybovala čo do výšky a právneho dôvodu, neprezentovala žiadne skutkové tvrdenia a neprodukovala žiadne relevantné dôkazy, dokonca sama uviedla, že uznáva pohľadávku, chce ju uhradiť a žiada o povolenie splátok. Po takomto výslovnom prejave žalovanej sa žalobca legitímne domnieval, že sú splnené podmienky na vydanie rozsudku pre uznanie nároku žalovanou, avšak zákonný sudca následne viackrát položil otázku, či naozaj uznáva pohľadávku, čím nepriamo „naznačoval“, aby tak žalovaná neurobila a do zápisnice už len zapísal, že návrh zamietla. Osobitne zdôraznil, že skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprie, sa považujú za nesporné (§ 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Napriek tomu súd prvej inštancie z nesporne zisteného skutkového stavu nevychádzal a založil meritórne rozhodnutie na skutkovom náleze, ku ktorému sa žalobca nemal možnosť vyjadriť. Spôsob, akým súd

prvej inštancie suploval procesnú obranu žalovanej, odmietol procesné návrhy žalobcu a v konečnom dôsledku aplikoval relevantné ustanovenia Civilného sporového poriadku, hraničí s porušením princípu rovnosti sporových strán, princípom kontradiktórnosti konania a koliduje so základným právom žalobcu na súdnu ochranu. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 13.12.2018 uviedol predbežné právne posúdenie veci, z obsahu ktorého nebola predvídateľná možnosť zamietnutia žaloby. Keďže žalovaná uplatnené nároky žalobcu vôbec nerozporovala, žalobca sa legitímne domnieval, že žalobe bude v celom rozsahu vyhovie. Napadnutý rozsudok považujeme z toho dôvodu za prekvapivý. Súd prvej inštancie konštatoval v napadnutom rozhodnutí nedôvodnosť uplatneného nároku na zaplatenie úrokov po vyhlásení okamžitej (predčasnej) splatnosti úveru. Z ustanovení § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nevyplýva, že povinnosť dlžníka platiť úroky je limitovaná splatnosťou úveru. Jazykovým výkladom druhej vety § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka možno jednoznačne dospieť k záveru, že dlžník je povinný platiť úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. To znamená, že simultánne úročenie pohľadávky po splatnosti peňažného záväzku úrokom z omeškania a súčasne úrokom podľa § 502 Obchodného zákonníka nie je zákonom vylúčené. Je zrejmé, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré plnia celkom odlišné funkcie. Úrok, ako zmluvne dojednaná cena úveru v zmysle § 502 Obchodného zákonníka za poskytnutie peňažných prostriedkov dlžníkovi a úrok z omeškania, ako zákonom predpokladaná sankcia za omeškanie dlžníka s plnením peňažného záväzku v zmysle § 369 Obchodného zákonníka (resp. § 517 Občianskeho zákonníka, pokiaľ je dlžníkom spotrebiteľ). Legitimosť žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie úrokov po okamžitom zosplatnení úveru vyplýva prima facie zo samotného znenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka bez potreby duplicitných dojednaní v zmluve o úvere. Okamihom splatnosti úveru, resp. vyhlásením predčasnej splatnosti úveru v nadväznosti na porušenie dlžníkovej povinnosti splatiť poskytnutý úver riadne a včas, nemôže dôjsť k zániku práva veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok. Zdôraznil, že protiprávny stav vyvolala žalovaná svojím nezodpovedným správaním, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Žalobca bol preto nútený, po opakovaných pokusoch o vysporiadanie úverovej pohľadávky dohodou, žiadať o okamžité splatenie celého zostatku úveru listom zo dňa 28.11.2014 v súlade s úverovou zmluvou. Žiadosťou o okamžité splatenie úveru nedochádza k zániku (predčasnemu ukončeniu) zmluvy. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovie.

7. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (aktuálne § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

9. Podanou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 5.302,83 eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie žalobu zamietol dôvodiac, že žalobca v žalobe a ani vo vyjadrení na základe výzvy súdu prvej inštancie nijakým spôsobom nevysvetlil, akú konkrétnu časť jeho pohľadávky pokrýva žalovaná suma, teda uplatňovanú pohľadávku skutkovo riadne nepodložil, pretože vo vzťahu k tejto sume chýba tvrdenie, ktoré by vysvetľovalo jej skutkové pozadie. Žalobca nesúhlasil so zamietajúcim rozsudkom súdu prvej inštancie, tvrdil, že žalovaná pohľadávku žalobcu nespochybňovala čo do výšky a právneho dôvodu, žalovaná dokonca sama uviedla, že uznáva pohľadávku a napadnutý rozsudok považuje za prekvapivý, nakoľko vzhľadom na predbežné právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, žalobca nemohol objektívne predvídať zamietnutie žaloby. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či v konaní pred súdom prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a či súd prvej inštancie právne správne posúdil žalobcov nárok. Nebolo pritom sporným, že predmetný záväzkový vzťah medzi stranami bol založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a preto sa spravuje príslušnými normami na ochranu spotrebiteľa.

10. Ako prvé žalobca namietal, že súd prvej inštancie pochybil, keď nevychádzal z nesporne zisteného skutkového stavu a spôsob, akým súd prvej inštancie suploval procesnú obranu žalovanej, ktorá žalovaná nespochybňovala pohľadávku žalobcu, hraničí s porušením princípu rovnosti sporových strán.

11. Podľa § 150 Civilného sporového poriadku strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (odsek 1). Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia (odsek 2).

12. Podľa § 151 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné (odsek 1). Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné (odsek 2).

13. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že zákon stranám ukladá povinnosť objasniť všetky potrebné skutočnosti a označiť k nim potrebné dôkazné prostriedky (ide o povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú). Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť postihuje obe strany sporu v konaní ovládanom prejednávacou zásadou, t. j. v sporovom konaní, keďže nesplnenie tejto povinnosti môže mať pre stranu nepriaznivý dôsledok v podobe nepriaznivého výsledku sporu. Okolnosť, že strana v sporovom konaní nesie nebezpečenstvo nepriaznivého výsledku procesu, sa označuje v procesnej teórii jeho procesnou zodpovednosťou. Nadväzne na vyššie uvedené možno tak vo všeobecnosti za náležitú označiť argumentáciu žalobcu v odvolaní o nespornosti skutkových tvrdení s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku. K tomu odvolací súd dodáva, že nespornosť skutkových tvrdení je daná buď de facto alebo de iure. De facto je skutkové tvrdenie nesporné, ak protistrana vyhlási, že je pravdivé alebo protistrana uvedie rovnaké skutkové tvrdenia. De iure je skutkové tvrdenie nesporné, ak sa aplikuje právna domnienka, že skutkové tvrdenie je nesporné, ak ho protistrana nepoprela vôbec alebo ho síce poprela, avšak neúčinne.

14. Avšak odvolací súd udáva, že nie každé tvrdenie je také, ktoré v súlade s ustanovením § 151 Civilného sporového poriadku treba považovať za nesporné, keďže uvedené ustanovenie predpokladá len substancované tvrdenie. V sporovom konaní súd skôr, ako pristúpi k vykonaniu dôkazov, identifikuje, ktoré skutkové tvrdenia strán sú sporné a ktoré sú nesporné. Táto klasifikácia má pre ďalší procesný postup zásadný význam. V sporovom konaní v zásade súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. To neplatí iba výnimočne, ak existuje dôvodná pochybnosť o pravdivosti nesporných skutkových tvrdení (§ 180 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Identifikácia, či je skutkové tvrdenie strany sporné alebo nesporné sa vykonáva podľa toho, či bolo tvrdenie účinne popreté protistranou. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu. Platí, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Každý má tvrdiť (v zásade) tie právne skutočnosti, ktoré spôsobujú vznik jeho nároku alebo zánik jeho povinnosti. Pokiaľ ide o skutkové tvrdenia v súlade s ustanovením § 150 Civilného sporového poriadku, tu prívlastok skutkové slúži na zvýraznenie, že nejde o tvrdenia právne. Predmetom skutkových tvrdení sú právne skutočnosti, teda skutočnosti predpokladané určitou právnou hypotézou (skutkovou podstatou). Povinnosť tvrdiť podstatné a rozhodujúce skutočnosti znamená, že je potrebné uviesť všetko to, čo je obsiahnuté v skutkovej podstate hmotnoprávnej normy (skutočnosti spôsobilé na základe hmotného práva privodiť úspech strany v spore). Hmotné právo určuje, ktoré skutočnosti sú podstatné a rozhodujúce. Je teda potrebné uviesť tvrdenia relevantné z hľadiska hmotného práva. Povinnosť tvrdiť takéto skutočnosti má charakter procesného bremena. Zaťažuje toho, kto má procesnú povinnosť tvrdiť, ale aj toho, kto má procesnú povinnosť poprieť tvrdenia protistrany. Musí však ísť o substancované tvrdenie, to je také skutkové tvrdenie, ktoré je možné subsumovať pod konkrétnu hmotnoprávnú normu a je k nemu možné vykonať dokazovanie. Následkom porušenia povinnosti žalobcu substancovane tvrdiť je zamietnutie žaloby bez dokazovania. Pojem „substancované“ zvýrazňuje, že tvrdenia sú relevantné z hľadiska hmotného práva, nestačí tvrdiť len že žalovaný je povinný zaplatiť určitú sumu (takéto tvrdenie bez ďalšieho nie je možné subsumovať pod skutkové predpoklady ustanovenia hmotného práva). Nesubstancované tvrdenie sa nedá substancovane poprieť.

15. Riešenie pokiaľ ide o predloženie skutkových tvrdení dostatočne nesubstancovaných, je potrebné vyvodiť zo zásad, na ktorých je sporové konanie postavené (na jednej strane prejednací princíp, na

druhej strane princíp materiálneho civilného procesu). Ak podľa súdu ide o tvrdenia nesubstancované, v takomto prípade súd vyzve stranu, aby skutkové tvrdenia doplnila (§ 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Postup súdu podľa § 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku nemožno chápať ako výzvu na odstránenie nedostatkov podania (§ 128 a § 129 Civilného sporového poriadku), ani ako osobitnú poučovaciu povinnosť súdu o procesných právach a povinnostiach (§ 160 Civilného sporového poriadku). Oprávnenie súdu vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení je v tomto zmysle chápať ako určitý korektív, ktorým sa odstraňuje prílišná tvrdosť prejednávacej zásady, zo strany súdu je prejavom materiálneho vedenia sporu.

16. Odvoláciu námietku, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces tým, že súd prvej inštancie vyhodnotil nárok žalobcu ako neopodstatnený z dôvodu neunesenia bremena tvrdenia, považuje vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd za nenáležitú. Evidentne totiž žalobca opomenul skutočnosť, že podmienkou toho, aby určité skutkové tvrdenia mohli byť (prípadne) posudzované ako ne/sporné, resp. ne/popreté, je najskôr samotná existencia týchto tvrdení. Zjednodušene povedané, na to, aby mohli byť tvrdenia nepopreté, musia najskôr byť. Inými slovami, len skutkové tvrdenia existujúce/predstreté v rozsahu dostačujúcom pre právnu kvalifikáciu nároku môžu byť následne hodnotené ako nesporné/nepopreté. Nie je možné nedostatok základných skutkových tvrdení konvalidovať domnienkou o nepopretí skutkových tvrdení, nakoľko predmetom konania môže byť len jednoznačne špecifikovaný/vymedzený nárok (až ten môže prípadne byť nepopretý). Je preto v okolnostiach súdnej veci bez právnej relevancie, že žalovaná skutkové tvrdenia nepoprela, keďže tie neboli predložené/vymedzené v kvalifikovanom (právnou normou požadovanom) rozsahu, a to i napriek tomu, že súd prvej inštancie osobitne vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení. Obdobne nepodstatnou z opísaného hľadiska je i okolnosť, že sa žalobca spoliehal na to, že nedostatočne substancované skutkové tvrdenia sú nesporné, keďže ich doplnenie neuskutočnil ani na ústnom pojednávaní, a to na opätovnú výzvu súdu prvej inštancie tak urobiť.

17. Možno teda zhrnúť, že žaloba obsahovala dostatok skutkových tvrdení pre to, aby o žalobe bolo možné rozhodnúť, jednoznačne však neobsahovala dostatok skutkových tvrdení tak, aby uplatnený nárok mohol byť (čo do sumy 5.302,83 eur) jednoznačne identifikovaný. Pokiaľ súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu pre neunesenie bremena tvrdenia zo strany žalobcu, rozhodol vecne správne, keď takýto dôvod je sám (osebe) z hľadiska procesnej ekonomie postačujúcim dôvodom na zamietnutie žaloby.

18. Žalobca ďalej namietal, že po výslovnom prejave žalovanej, ktorá uviedla, že uznáva pohľadávku, chce ju uhradiť a žiada o povolenie splátok, boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre uznanie nároku.

19. Podľa ustanovenia § 282 Civilného sporového poriadku, ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

20. Úkony, ktorými sporové strany disponujú konaním alebo jeho predmetom, sa označujú ako dispozičné procesné úkony. Určité úkony však majú aj relevanciu vo vzťahu k hmotnému právu, a tými sú zmier a rozsudok na základe uznania alebo vzdania sa nároku. V prípade uznania (aj vzdania sa) nároku strany prejavia procesný úkon voči súdu (nie voči sebe navzájom) a súd musí meritorne rozhodnúť. Ak sú splnené podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 282 Civilného sporového poriadku je teda súd povinný (obligátne) rešpektovať procesnú situáciu, ktorá nastala v dôsledku uznávacieho prejavu žalovaného a musí vydať rozsudok na základe uznania nároku. Súd v takomto prípade nemá možnosť zvažovať, či rozsudok na základe uznania nároku vydá alebo nevydá.

21. Rozsudok na základe uznania je procesný inštitút, ktorý bol do procesného práva zaradený na účely zjednodušenia a zrýchlenia civilného sporového konania. Uznáním nároku podľa ustanovenia § 282 Civilného sporového poriadku sa rozumie procesný úkon žalovaného (teda úkon adresovaný súdu), ktorý môže byť urobený v akejkoľvek prípustnej forme (§ 125 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a z jeho obsahu jednoznačne vyplýva, že žalovaný žalobný nárok celkom, z časti alebo v jeho základe uznáva. Nie je pritom rozhodujúce, či a ako je takýto procesný úkon označený a či uznanie nároku je vyjadrené práve týmto slovným spojením. V dôsledku uznávacieho prejavu žalovaného odpadá dôvod, pre ktorý sa konanie začalo (spornosť v otázke existencie uplatneného nároku). Ak žalovaný v priebehu

konania žalobcov nárok účinne uzná, súd už ďalej nezisťuje skutkové okolnosti a na ich objasnenie nevykonáva dokazovanie a vychádza z uznania nároku žalovaným.

22. V súdenom spore súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 13.12.2018 uznesením vyhláseným verejne prítomnému zástupcovi splnomocnenca žalobcu a prítomnej žalovanej zamietol návrh žalobcu na vydanie rozsudku pre uznanie nároku. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 13.12.2018 vyplýva, že žalovaná na otázku sudcu, či súhlasí so sumami, ktoré žalobca od nej požaduje, uviedla, že tieto sumy sú vysoké, kopia sa úroky po úrokoch. Zo zvukového záznamu z uvedeného pojednávania vyplýva, že žalovaná na otázku sudcu, či chce splatiť celú pohľadávku, s ktorou výškou pohľadávky ju sudca oboznámil, uviedla nedokonalou slovenčinou, že pohľadávku spláca, že sú to veľké sumy, aj úroky a myslí si, že veľmi veľa žiada, úrok z úroku. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu v odvolaní, že sudca žalovanej viackrát položil otázku, či naozaj (!) uznáva pohľadávku, čím jej naznačoval, aby tak nerobila, toto zo zvukového záznamu z uvedeného pojednávania nevyplýva. Zo zvukového záznamu z uvedeného pojednávania totiž vyplýva, že žalovanej sudca položil jednoduchú otázku, či súhlasí so sumami, čo žalobca od nej požaduje a trpezlivo jej zopakoval, aká je výška uplatneného nároku, pričom spôsob komunikácie vrátane formulovania otázok zvolil sudca takým spôsobom, aby mu žalovaná vzhľadom na svoju úroveň znalosti slovenského jazyka porozumela. V konečnom dôsledku potom sudca na žiadosť samotnej žalovanej rozhodol, že do konania príberá asistentku senátu na pretlmočenie obsahu pojednávania z jazyka maďarského do jazyka slovenského a naopak, ktorá asistentka ďalej tlmočila žalovanej otázky pre ňu. Ani z jedného vyjadrenia žalovanej nevyplýva, že by žalovaná uznala nárok uplatnený žalobcom. V danom prípade má kľúčový význam skutočnosť, že prejav žalovanej prednesený na pojednávaní konanom dňa 13.12.2018, že nerozumie, čo od nej žalobca ešte chce a z čoho to má zaplatiť, že nevie ako bude splácať, nemožno v žiadnom prípade považovať za jednoznačný uznávací prejav, ktorý by mal účinky uznania nároku v zmysle ustanovenia § 282 Civilného sporového poriadku. Obsah vyjadrenia žalovanej na pojednávaní konanom dňa 13.12.2018 nemožno považovať za procesný úkon, ktorým žalovaná nepochybne prejavila nielen vedomosť o svojom dlhu vyplývajúcom zo žalobného nároku, ale aj vôľu, teda ochotu, nárok nepodmienečne uspokojiť. Správne v preskúmanom prípade postupoval súd prvej inštancie, keď návrh žalobcu, aby súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre uznanie nároku, zamietol.

23. Žalobca v odvolaní argumentoval i tým, že napadnutý rozsudok je prekvapivý z dôvodu, že z obsahu predbežného právneho posúdenia veci nebola predvídateľná možnosť zamietnutia žaloby.

24. Podľa § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

25. Predbežné právne posúdenie veci má predovšetkým umožniť objektívnu predvídateľnosť následného súdneho rozhodnutia a vytvoriť priestor na prehodnotenie vlastnej procesnej pozície sporových strán, ich vecnú a efektívnu právnu argumentáciu a podobne. Ide o inštitút, ktorého účelom je zefektívnenie, zrýchlenie sporového konania, vrátane prevencie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí. Z hľadiska výpovednej hodnoty predbežného právneho posúdenia veci je nevyhnutným, aby stanovisko súdu bolo určité a zrozumiteľné. Na jeho základe musí byť stranám a ich zástupcom dostatočne zrejmé, aký výrok rozhodnutia vo veci samej možno očakávať v nadväznosti na predbežné prejednanie sporu a prípravu pojednávania.

26. Civilný sporový poriadok stojí na zásade predvídateľnosti rozhodnutí súdu. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Strany by nemali byť zaskočené možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami.

27. V prejednávanej veci mal žalobca bremeno tvrdenia a preukázania, že jeho nárok na zaplatenie sumy 5.302,83 eur s príslušenstvom titulom zostatku úveru je opodstatnený. Žalobca bol zo strany súdu prvej inštancie výzvou zo dňa 7.2.2018 vyzvaný, aby v určenej lehote presne špecifikoval žalovanú sumu vo výške 5.302,83 eur tak, aby bolo možné prepočítať jej správnosť s tým, že je potrebné

uviesť presnú špecifikáciu kedy a koľko doteraz žalovaná uhradila a akým spôsobom sa vykonalo započítanie vykonaných úhrad, kedy sa žalovaná dostala do omeškania s platením peňažného nároku. Na uvedenú výzvu súdu prvej inštancie žalobca reagoval podaním zo dňa 16.3.2018, v ktorom podaní však požadované skutkové tvrdenia nedoplnil. Na pojednávaní konanom dňa 13.12.2018 súd prvej inštancie v rámci predbežného právneho posúdenia veci (mimo iného) uviedol, že z vyjadrenia žalobcu naďalej nie je celkom zjavné, aká konkrétna časť pohľadávky sa uplatňuje v tomto konaní v porovnaní s ukončeným upomínacím konaním. Podľa zvukového záznamu z uvedeného pojednávania tiež vyplýva, že sudca uviedol v rámci predbežného právneho posúdenia veci i to, že z vyjadrenia žalobcu doposiaľ nevyplýva, čo žalovaná suma zahŕňa a čo nie. Následne na tomto pojednávaní sudca opakovane dopytoval splnomocnenca žalobcu ústnymi otázkami, aby špecifikoval uplatnenú sumu a uviedol, z čoho žalovaná suma pozostáva, a to i v nadväznosti na predchádzajúce upomínacie konanie. Pokiaľ žalobca poukazoval v odvolaní, že súd prvej inštancie konštatoval, že skutkový stav medzi stranami nie je sporný, tu odvolací súd po vypočutí zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 13.12.2018 zdôrazňuje, že nespornosť skutkového stavu sudca konštatoval len vo vzťahu k tvrdeniu, že zmluva bol a uzatvorená a že žalovaná čerpala úver.

28. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 13.12.2018 vrátane zvukového záznamu z uvedeného pojednávania je zrejmé, že súd prvej inštancie si svoju povinnosť uviesť predbežné právne posúdenie veci splnil náležitým spôsobom, keď stanovisko súdu prvej inštancie k špecifikácii výšky uplatneného nároku žalobcu bolo určité a zrozumiteľné. Postup súdu prvej inštancie (zaslanie výzvy zo dňa 7.2.2018 žalobcovi na doplnenie skutkových tvrdení), priebeh pojednávania dňa 13.12.2018 (obsah predbežného právneho posúdenia, ústne otázky adresované splnomocnencovi žalobcu) nemohli spôsobiť nepredvídateľnosť rozhodnutia vo veci samej, nakoľko súd prvej inštancie opakovane zdôrazňoval nedostatok substancovaných skutkových tvrdení žalobcu ohľadne výšky žalovanej sumy a jednotlivých uplatňovaných nárokov a žalobcovi tak vytváral nepochybne priestor na prehodnocovanie vlastnej procesnej pozície v spojitosti s jeho bremenom tvrdenia a v nadväznosti naň i s dôkazným bremenom. Predbežné právne posúdenie veci umožňovalo objektívnu predvídateľnosť následného rozhodnutia, preto námietky žalobcu i v tejto časti posúdil odvolací súd ako nedôvodné.

29. Nad rámec dôvodov pre zamietnutie žaloby súd prvej inštancie považoval za vhodné dodať, že aj keby bol nárok na úroky po zosplatnení riadne vymedzený, nebolo by ho možné priznať, keď nesúhlasil s predpokladom žalobcu, že nárok na zaplatenie úroku trvá od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie. S týmto názorom súdu prvej inštancie žalobca nesúhlasil v odvolaní a pomerne rozsiahlo (napriek tomu, že sa nejednalo o dôvod pre zamietnutie žaloby) sa v odvolaní venoval opačnému právnomu názoru, podľa ktorého má dlžník povinnosť platiť úroky až do doby skutočného vrátenia peňazí.

30. Z logického hľadiska nie je možné zamietnuť žalobu aj z „meritórneho“ dôvodu, pokiaľ nie je žaloba úplná, čo do vymedzenia substancovaných skutkových tvrdení (t. j. za situácie, kedy meritum nie je možné identifikovať). Pre úplnosť, avšak bez vplyvu na konštatovanie správnosti preskúmaného rozsudku, keďže riadne pomenovaným dôvodom zamietnutia žaloby je neunesenie bremena tvrdenia, odvolací súd uvádza, že sa plne stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie ohľadne nároku na úroky z poskytnutého úveru po jeho zosplatnení. Odvolací súd opierajúc sa o už konštantnú judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod sa odkloniť, sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie v tomto smere sa žiada doplniť, že závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí R 59/1998 (sp. zn. 4Obo 143/98), boli prijaté aj v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co 30/2012-145 z 30.5.2012, ktoré úsudky súdov napokon akceptoval i Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012. K záveru súdov, že „pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru“, Ústavný súd SR v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Žiada sa dodať, že pri poskytnutí úveru si zmluvné strany dojednávajú ako úroky, tak i lehotu na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov. Zákon teda umožňuje veriteľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku prirodzene sledujú úroky dohodnutú dobu poskytnutia finančných prostriedkov, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru.

Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má veriteľ právo splatnosť skrátiť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť po splatnosti úveru (po ukončení zmluvného úverového vzťahu) úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je po splatnosti splatený, zákon priznáva veriteľovi za zadržovanie jeho finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kedy by bol dlžník vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu dlžník na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby ku zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však dlžníkovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

31. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalobcom nie sú naplnené.

32. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu, nespôsobilú privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

33. Vo vzťahu k výroku o nároku na náhradu trov konania žalobca v odvolaní neuviedol žiadne zdôvodnenie. Nakoľko odvolací súd považuje preskúmaný zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, keď žalobca žiadnym relevantným spôsobom správnosť výroku o nároku na náhradu trov konania v rozsudku súdu prvej inštancie vychádzajúceho z tzv. zásady úspechu nespochybnil (v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody jeho nesprávnosti), nie je jeho odvolanie opodstatnené.

34. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a contrario Civilného sporového poriadku tak, že plne úspešnej žalovanej nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadrila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z Článku 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku zakotvujúceho procesnú ekonómiu, keďže rozhodovanie postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku najskôr o nároku na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, že žalovanému žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného sporového konania.

36. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).